

Výroční zpráva 2022

**PROJEKT CHRUDIM – ZDRAVÉ MĚSTO A
MÍSTNÍ AGENDA 21**

**Zdravé město
Chrudim**

Obsah

1. Projekt Zdravé město WHO v Evropě	3
2. Projekt Zdravé město WHO a místní Agenda 21 v ČR - Národní síť Zdravých měst ČR	3
3. Místní Agenda 21.....	3-4
4. Zdravé město a místní Agenda 21 v Chrudimi	4-6
5. Osvětové kampaně a mezinárodní projekty	6-11
6. Plánování s veřejností.....	11
7. Grantový systém Zdravého města Chrudim a místní Agendy21.....	11-12
8. Participativní rozpočet.....	12-13
9. Strategické řízení.....	13
10. Sledování naplňování rozvojové vize města	13-14
11. Sledování finančních prostředků vynakládaných na naplňování rozvojové vize města	14
12. Energetický manažer	14
13. Medializace a propagace Projektu Chrudim – Zdravé město a místní Agendy 21	14
14. Kontrola naplňování principů udržitelného rozvoje města Chrudim	14-15
15. Důležité úspěchy a ocenění	15
16. Oslavy 20 + 1 let členství v Národní síti Zdravých měst ČR.....	15-16
17. Letní škola NSZM.....	16-17
18. Poděkování občanům a partnerům za podporu.....	17

Seznam příloh

Plakáty k akcím Zdravého města Chrudim

1. Projekt Zdravé město WHO v Evropě

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotní organizace (WHO) mezinárodní Projekt Zdravé město (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve více než 30 ti evropských zemích.

Zdravá města realizují místní Agendy 21, jsou součástí Evropské kampaně udržitelných měst a obcí (Aalborgská charta).

2. Projekt Zdravé město WHO a místní Agenda 21 v ČR - Národní síť Zdravých měst ČR

Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly šířit i ve městech České republiky. V roce 1994 pak vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem Národní síť Zdravých měst České republiky (dále jen NSZM ČR).

NSZM ČR má 136 členů, s regionálním vlivem na 2557 měst a obcí, ve kterých žije 6,108 milionu obyvatel (58% populace ČR).

NSZM ČR sdružuje obce, regiony i kraje, které se vážně zajímají o témata související se zdravím obyvatel a udržitelným rozvojem na místní úrovni.

Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s jeho obyvateli. Věří, že občané získají „zdravý patriotismus“, že lidé budou svou komunitu i krajinu považovat za svůj domov a budou o ně také takto pečovat.

Národní síť Zdravých měst ČR je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. V souhrnu lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s místními obyvateli.

Nástrojem k realizaci PZM a MA21 ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR je Metodika NSZM ČR, kterou po dobu více než deseti let vytváří asociace NSZM ČR. Metodika vznikla a je rozvíjena ve spolupráci s řadou odborných partnerů, např. Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami, resorty, členy Rady vlády pro udržitelný rozvoj a rovněž s regionálními odbornými institucemi. Metodika získala titul „Světový projekt EXPO 2000“.

V roce 2001 obdržela NSZM ČR jako čtrnáctá z 30 národních sítí v Evropě certifikát kvality OSN-WHO, kterým WHO akredituje národní sítě vůči mezinárodním standardům. V roce 2003 získala NSZM ČR za svoji činnost Cenu ministra životního prostředí. V roce 2006 postoupila do celosvětového finále ceny OSN za prosazování kvality ve veřejné správě (UN Public Service Awards) a získala Cenu Ministerstva vnitra za inovaci v územní veřejné správě. NSZM ČR je akreditovanou vzdělávací institucí (akreditace MV ČR).

3. Místní Agenda 21

Místní Agenda 21 (dále jen MA 21) je mezinárodní program zavádění zásad udržitelného rozvoje¹ na místní úrovni, tj. soubor procesů, které příznivě ovlivní kvalitu života nejen současných obyvatel měst (obcí, regionů), ale také život generací jejich dětí, to vše ve spolupráci s veřejností.

MA 21 je podmíněna:

- výkonem a provozem místní správy směřující k udržitelnosti
- začleňováním principů udržitelného rozvoje mezi priority samosprávy a do dokumentů
- zvyšováním povědomí o trvale udržitelném rozvoji, vzděláváním a výchovou
- poradenstvím, konzultační a informační činností
- zapojováním veřejnosti do rozhodování
- spoluprací, partnerstvím
- vytvořením místní strategie udržitelného rozvoje a akčního plánu
- měřením účinnosti procesu MA 21, informováním a rozbořem dosaženého pokroku
- sledováním dalších stanovených ukazatelů (např. sada indikátorů ECI atd.).

Kritéria MA 21:

Za účelem monitorování úrovně procesu MA 21, byla v roce 2004 sestavena Pracovní skupinou pro místní Agendy 21 (při Radě vlády pro udržitelný rozvoj - RVUR) sada Kritérií MA 21.

Kategorie MA 21:

„Z“Zájemci
„D“začátečnická úroveň
„C“mírně pokročilá úroveň
„B“pokročilá úroveň
„A“ nejvyšší úroveň

Kritéria MA 21 jsou členěna do čtyř základních kategorií „A“ (nejvyšší) – „D“ (nejnižší). Těmto kategoriím předchází ještě tzv. „nulová“ kategorie „Zájemci“. Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA 21 v dané municipalitě.

Předpokladem pro splnění celé kategorie je naplnění a zdokumentování všech v ní obsažených Kritérií MA 21.

Postup v souladu s Kritérii MA 21 je počínaje rokem 2006 zároveň začleněn Ministerstvem vnitra mezi oficiální metody kvality ve veřejné správě.

Plnění kritérií je sledováno ve veřejně přístupné Databázi MA 21 na www.ma21.cz.

4. Zdravé město a místní Agenda 21 v Chrudimi

Zdravé město je nutné chápat jako dlouhodobý a stále vyvíjející se projekt, který předpokládá aktivní zapojení obyvatel do rozvojových aktivit města. Nelze tedy chápat pojem „Zdravé město“ jako současný a ukončený stav města.

Zdravé město se zabývá všemi oblastmi života ve městě, které mohou mít vliv nejen na zdraví, ale celkovou pohodu obyvatel. Nejedná se pouze o stav prostředí, ale zejména o životní styl lidí a o jejich pocit spokojenosti ve městě.

Jak poznáte, že žijete ve „Zdravém městě“?

- podporujeme kvalitu života a zdraví obyvatel s výhledem na dlouhodobou budoucnost
- strategicky řídíme rozvoj města
- zapojujeme veřejnost do plánovacích procesů, komunikujeme, vytváříme partnerství
- připravujeme projekty, pomocí kterých veřejnost rozhoduje, kam půjdou finance v rámci vyčleněného rozpočtu – participativní rozpočet
- sdílíme své zkušenosti a vyměňujeme si dobrou praxi
- zavádíme metody kvality pro efektivní práci úřadu jak uvnitř, tak vůči veřejnosti.
- pořádáme osvětové kampaně - Den Země, Národní dny bez úrazů, Dny zdraví, Světový den bez tabáku, Evropský týden mobility a Evropský den bez aut
- realizujeme projekty/akce pro podporu zdraví - Na kolo jen s přilbou, Bezpečná cesta dětí do školy, měření zdravotních ukazatelů, prevence zubního kazu, kouření apod.
- podporujeme neziskový sektor - vyhlašujeme grantový systém na podporu aktivit organizací, morálně podporujeme při realizaci jejich aktivity, činnosti apod.
- snažíme se myslet odpovědně – podporujeme myšlenku spravedlivého obchodu - fair trade

Organizační zajištění Projektu Chrudim – Zdravé město a MA 21:

Politik Projektu Chrudim - Zdravé město a MA 21:

Ing. František Pilný, MBA, starosta města, politik PZM a MA21.

Politik zodpovídá za strategickou část PZM a MA 21, za prosazování zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života do konkrétních aktivit a celkové směřování municipalitu v této oblasti. Politik PZM a MA 21 reprezentuje municipalitu vzhledem k uvedeným aktivitám.

Koordinátorka Projektu Chrudim – Zdravé město a MA 21:

Šárka Trunečková, DiS. – Odbor územního plánování a regionálního rozvoje
Koordinátorka PZM a MA 21 celý proces koordinuje, prezentuje a medializuje. Spolupracuje s politikem, komisí PZM a MA 21, různými subjekty a veřejností.

Asistentka koordinátora Projektu Chrudim – Zdravé město a MA 21:
Soňa Poláková - Odbor územního plánování a regionálního rozvoje

Komise Projektu Chrudim – Zdravé město a MA 21:

Komise je poradním orgánem Rady města, je řídicí jednotkou celého procesu vedoucího k udržitelnému rozvoji ve městě. Komise se zabývá prosazováním principů MA 21 – zapojováním veřejnosti, strategickým a komunitním plánováním, zkvalitňováním veřejné správy. Je významným partnerem koordinátora, ale i politika PZM a MA 21. Je orgánem fungujícím na základě důležitého mezisektorového partnerství – je tvořena zástupci z řad veřejné správy, neziskového i podnikatelského sektoru, aktivních občanů.

Zaměření práce komise se každoročně odvíjí od cílů, které si komise stanovuje v tzv. **Akčním plánu zlepšování procesu místní Agendy 21** na příští kalendářní rok (plán je schvalován RM).

Cílem akčního plánu je stanovit dopředu jakého zlepšení v projektu má být v následujícím roce dosaženo, jaké kroky k tomu musí být uskutečněny, termíny jejich splnění, odpovědnost a spolupráce při řešení. Po ukončení kalendářního roku je plán komisí znovu projednán a vyhodnocen.

Hlavní aktivity realizované v r. 2022:

- zapojování veřejnosti do rozvoje města, aktivizace obyvatel a systémové řešení problémů veřejnosti
- organizování osvětových kampaní a projektů
- propojení strategického a komunitního plánování
- obhájení kategorie „A“ MA 21 udržitelného rozvoje města
- propagace a medializace zrealizovaných aktivit
- obhájení titulu Fairtradové město
- MAS Chrudimsko z.s. – členství města Chrudim a spolupráce se Zdravým městem Chrudim (MAS)
- Místní akční plán vzdělávání II v ORP Chrudim – MAP- propojení s aktivitami ZM a MA21 v oblasti vzdělávání a osvěty
- Pakt starostů a primátorů ve městě Chrudim – snižování emisí

5. Osvětové kampaně a projekty

Zdravé město Chrudim se v průběhu celého roku zaměřuje na pět velkých komunitních kampaní celostátně podporovaných NSZM ČR, dále připravuje Chrudimský týden pro fairtrade, Chrudim za udržitelný svět a spoustu dalších akcí, jejichž podstatou naplňování cílů SDgS – cílů udržitelného rozvoje.

Kampaně mají především osvětový charakter, jsou každoročně tvořeny několika akcemi, na jejichž realizaci se podle svého zájmu podílí neziskový sektor, podnikatelé, živnostníci, školy, dobrovolníci apod. (Plakáty ke kampaním a dalším akcím jsou součástí přílohy).

Den zdraví se STOBem (březen) – Hlavním cílem Dne zdraví je předat účastníkům informace z různých oblastí týkajících se jejich zdraví, a mimo jiné je motivovat ke zdravějšímu životnímu stylu, konkrétně ke zlepšení stravovacích a pohybových návyků či redukci váhy.

r. 2022 počet akcí: 1, počet účastníků 70

kampaň podpořila organizace: Mama klub Chrudim

Den Země (duben) – Největší význam Dne Země spočívá v tom, že umožňuje i té nejmenší organizaci a jednotlivcům zařadit svůj malý příspěvek k péči o životní prostředí do celostátního a celosvětového kontextu. Každým rokem takto probíhá mnoho akcí, do kterých se stále více zapojují vedle nevládních organizací zejména školy, místní a státní úřady, místní samospráva a velké množství jednotlivců - dobrovolníků.

r. 2022 počet akcí: 12, počet účastníků 6460

kampaň podpořily tyto organizace:

Střední škola zemědělská a VOŠ Chrudim, Technické služby Chrudim 2000, spol. s r. o., Rodinné centrum Mama klub, Zelený dům Chrudim, DDM Chrudim, Městské lesy Chrudim s.r.o., Regionální muzeum v Chrudimi, Momo Chrudim, o. p. s., Ekocentrum Paleta, Informační středisko EU Europe Direct Pardubice.

Světový den bez tabáku (květen) – připomíná široké veřejnosti zejména zdravotní rizika spojená s užíváním tabákových výrobků a zaměřuje se také na aktuální témata jako je prevence kouření mladistvých a nástrahy pasivního kouření. V rámci této kampaně připravujeme tradiční výšlapy. V tomto roce bylo výchozím bodem č. 1 Mezivrší a výchozím bodem č. 2 Šerlišské sedlo. Připraveny byly tři trasy různé náročnosti. Akce se účastnily všechny věkové skupiny od dětí až po seniory. Tato akce nemá vítěze ani poražené. Jejím cílem je podpořit myšlenku aktivního pohybu bez tabáku pro zdravý životní styl a fyzickou kondici.

r. 2022 počet akcí: 1, počet účastníků 130

kampaň podpořila organizace: Klub českých turistů

Chrudimský týden pro fair trade (květen)- Partnerské organizace se během tohoto týdne zaměřují na propagaci fair trade v rámci svých center. Akce byly věnovány diskuzím o smyslu a problematice fair trade. Dále vzdělávání a osvětě, distribuci informačních materiálů v rámci jednotlivých akcí a podávání fairtradového občerstvení.

r. 2022 počet akcí: 4, počet účastníků 100

kampaň podpořily tyto organizace: Mama klub, Mlsný pecivál a Šance pro Tebe, z.s.

Chrudim za udržitelný svět 2022 (květen) – touto akcí se jsme se zapojili do Evropského týdne udržitelného rozvoje. Cílem je přiblížit mladé generaci podstatu a obsah Cílů udržitelného rozvoje a zároveň je přimět k zamyšlení, čím oni sami mohou přispět ke změně v oblasti globální odpovědnosti.

r. 2022 počet akcí: 1, počet účastníků 120

kampaň podpořily tyto organizace: Mama klub Chrudim, Ekocentrum Paleta, Geopark Železné hory, Regionální muzeum v Chrudimi, Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim, Šance pro Tebe, z.s. a Zelený dům Chrudim.

Dokud se zpívá aneb zážitkové odpoledne nejen pro seniory (září) – Zdravé město Chrudim, Chrudimská beseda a Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim v tomto roce opět připravily ve středu 7. 9. tentokrát v Klášterních zahradách od 13:00 do 19:00 hodin pestrý program, který byl určen nejen pro seniory. Návštěvníci se mohli nejen pobavit, ale pokud měli zájem, získali i potřebné informace od Centra sociálních služeb a pomoci Chrudim a Odboru sociálních věcí MěÚ Chrudim o poskytovatelích sociálních služeb ve městě a okolí včetně podpory pečujících. Připravena byla i ukázka kompenzačních pomůcek. Ve stánku Ligy proti rakovině jste si mohli prohlédnout expozici „Každý svého zdraví strůjcem“, která své návštěvníky seznámila se zdravým životním stylem, prevencí rakoviny, ale i ostatními civilizačními onemocněními. Zájemci si mohli vyzvednout i tzv. Senior obálku, která pomáhá v situacích, kdy se dostanete do tísně, ohrožení zdraví nebo života. V rámci doprovodného programu byl zajištěn fotokoutek, tvořivá dílna s Mama klubem Chrudim – malování na obličej pro děti, dětské hry, měření tělesných hodnot se Střední školou zdravotnickou a sociální

Chrudim, první pomoc s ČČK, Farní charita Chrudim představila své dobrovolnické centrum, Tyfloservis poskytl potřebné informace a praktické dovednosti, díky nimž mohou nevidomí a slabozrací lidé žít samostatněji a nezávisleji na cizí pomoci.

Kulturní program zajistili Retro-Band pana Škvařila, country kapela Klondike, cimbálová kapela Řícmanica, která statečně hrála na pódiu i při silném dešti. Příjemným zpestřením programu byla vystoupení mažoretek z místní TJ Sokol Chrudim. Bohužel závěrečné vystoupení skupiny ABBAcz se nemohlo z důvodu špatného počasí uskutečnit.

Akce se opravdu vydařila i díky nádhernému slunečnému počasí, které panovalo celý den, škoda, že nevydrželo i na poslední vystoupení.

r. 2022, počet účastníků: 220

Akci podpořily tyto organizace: Chrudimská beseda, Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim, Odbor sociálních věcí MěÚ Chrudim, ČČK, Mama klub Chrudim, Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim, Dobrovolnické centrum Farní charity Chrudim, Tyfloservis, Ligy proto rakovině

Evropský týden mobility (září) - Evropský týden mobility je kampaň zaměřená na širokou veřejnost. Jejím cílem je upozornit na problémy se stále narůstající automobilovou dopravou na straně jedné, ale zároveň nabídnout veřejnosti jiné možnosti a poukázat i na výhody alternativních druhů dopravy. Již šestým rokem jsme se v rámci Evropského týdne mobility zúčastnily humanitární akce Kola pro Afriku, podařilo se nám vybrat 120 kol, ale i dalšího cyklo náradí a helmy.

r. 2022 počet akcí: 8, počet účastníků: 1 139

Kampaň podpořily tyto organizace: ČČK Chrudim, Městská policie, chrudimské MŠ a ZŠ, BESIP, Policie ČR, ARRIVA VÝCHODNÍ ČECHY, Sportoviště města Chrudim, s. r. o., dětské dopravní hřiště, Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim, Zelený dům Chrudim, Dobrovolnické centrum Farní charity Chrudim, KČT.

Přijede k nám návštěva (říjen) - MŠ U Stadionu navštívila miniskupina Vanda a Standa s programem Přijede k nám návštěva, který je zaměřený na zdravou výživu a hygienu při stravování. Program vznikl v rámci realizace projektu Ministerstva zemědělství ČR Informační centrum bezpečnosti potravin a byl volně zpracován na téma 5 klíčů k bezpečnému stravování Světové zdravotnické organizace (WHO). Díky dlouholeté spolupráci Vandy a Standy se Zdravým městem a místní Agenda 21 jsme získali pro Chrudim zdarma 4 programy pro mateřské školy a jeden pro družinu ZŠ Dr. V. Peška. Návštěvu přivítali i MŠ Dr. J. Malíka, Na Valech a Víta Nejedlého.

r. 2022 počet akcí: 4, počet účastníků: 148

Zpomal, dokud není zbytečně pozdě (prosinec) - Připravili jsme sérii přednášek pro chrudimské střední školy. 60 studentů Střední školy zemědělské a VOŠ Chrudim a 25 studentů Střední průmyslové školy Chrudim se zapojilo do společné diskuse zaměřené hlavně na bezpečnost řidičů začátečníků.

r. 2022, počet účastníků: 85

Akci podpořily tyto organizace: BESIP a Policií ČR

Projekt Bezpečná komunita

Bezpečnou komunitou rozumíme stále vyvíjející se, pokračující projekt, který se zaměřuje na prevenci úrazů ve městě. Jeho cílem je postupně snižovat úrazy a osobní zodpovědností obyvatel přispět k omezení úrazů a jejich následků na zdravotním postižení.

Oblast prevence úrazů je velmi široký pojem, ale v Chrudimi si lze pod ním představit kampaň Na kolo jen s přilbou, kampaň Vidiš mě (zaměřeno na používání reflexních materiálů), mapování nebezpečných míst ve městě v souvislosti s bezpečnou cestou dětí do školy, zásady poskytování první pomoci, využívání dopravního hřiště, bezbariérové úpravy přechodů pro chodce, chodníků apod.

Oblast prevence úrazů se soustřeďuje i na problematiku domácího násilí, řešení dětských hřišť, práci s rizikovými skupinami (drogy, šikana, sekty apod.), ale i na seniory. Pro širokou veřejnost se pravidelně připravují Národní dny bez úrazů, akce Pomoc, topím se, které na problematiku úrazů poukazují a praktickými ukázkami přispívají k většímu proškolení občanů. Pravidelně se během celého roku konají přednášky Městské policie, které jsou zaměřovány zejména na bezpečnost v dopravě, ale i bezpečnost seniorů v běžném životě (např. podomní prodej, apod.).

6. Plánování s veřejností (veřejné diskuse s občany nad danými tématy)

V roce 2022 bylo pro občany připraveno:

- veřejné projednání Školní fórum na ZŠ Školní náměstí – účast studentů/žáků
- projednání investičních akcí, projektů, studií, plánovací setkání
- kulatý stůl na téma „Práce a péče o rodinu – lze to sladit?“

7. Grantový systém Zdravého města Chrudim a MA 21

Grantový systém Zdravého města Chrudim je systémem, který podporuje organizace, instituce i aktivní občany, kteří chtějí přispět k rozvoji města a ke zlepšení kvality života obyvatel města. V roce 2022 bylo rozděleno 150 000 Kč.

Grantová témata pro rok 2022:

Grantová témata vychází z dokumentu Česká republika 2030. Ten udává směr rozvoje ČR na příští desetiletí. Jsou v nich zohledněny i potřeby města Chrudim (výsledky komunitního plánování apod.).

1. Lidé a společnost

1A. Podpora prarodinných aktivit

1B. Podpora participace seniorů na veřejném životě, prohloubení mezigenerační spolupráce, zapojení starších osob do dobrovolnických aktivit

- 1C. Podpora projektů na zmírňování ohrožení sociálním vyloučením
- 1D. Podpora dalších činností prevence sociálně nežádoucích jevů
- 1E. Podpora projektů podporující soužití obyvatel (etnických, náboženských a dalších skupin)
- 1F. Programy zaměřené na finanční a zdravotní gramotnost různých cílových skupin

2. Zdraví - prevence a podpora zdravého životního stylu

- 2A. Zdravé stárnutí
- 2B. Prevence úrazů u všech věkových skupin, prevence závislostí
- 2C. Zdravý životní styl (stravovací návyky a pohyb)
- 2D. Programy podpory duševního a fyzického zdraví

3. Adaptace na změnu klimatu

- 3A. Programy zaměřené na předcházení vzniku odpadů
- 3B. Více zeleně ve městě
- 3C. Programy zaměřené na šetření vodou
- 3D. Projekty podporující čistou mobilitu

Č.	organizace	název	návrh
1	ACET ČR, z. s.	„ Zvol si život“	15 000,00 Kč
2	Amalthea z.s.	Program pro rodinu a dítě - navazující služby	35 000,00 Kč
3	Oblastní spolek Českého červeného kříže Chrudim	Prevence úrazů, prevence infekčních onemocnění a šíření znalostí první pomoci 2022	54 000,00 Kč
6	Altus, z.s.	Křížem kráčem přírodou – cyklus vycházek do přírody	10 000,00 Kč
8	Mama klub Chrudim z.s.	Ptačí rok	25 000,00 Kč
9	Klub českých turistů, odbor Chrudim II	Orlické hory Zdravé město Den bez tabáku a se zdravým pohybem	11 000,00 Kč
	Celkem		150 000,00 Kč

Komise Zdravého města a MA 21 dále rozhoduje o rozdělení finanční částky 400.000 Kč z dotačního systému Dotace ostatní.

8. Participativní rozpočet - Tvořím Chrudim

Participativní rozpočet (dále jen PaRo) je proces, ve kterém místní občané rozhodují, kam bude část veřejného rozpočtu investována. Zapojují se tak přímo do rozhodovacího procesu o rozpočtu města. V roce 2022 proběhl třetí ročník a zastupitelstvem byla vyhrazena částka milion pět set tisíc korun. Pravidla zahrnují pouze tzv. tvrdé, tedy investiční projekty. V rámci procesu byly návrhy zhodnoceny jak po stránce formální, tak i ze strany příslušných odborů MěÚ. Zodpovědní pracovníci v rámci odborů MěÚ pak vydali svá stanoviska. Navrhovatelé projektů bylo podáno 6 projektů, z nichž všechny postoupily do finálního hlasování:

Projekt č. 1: Dětské hřiště Medlešice (doplnění hracích prvků v prostoru před pivovarem)

- Projekt č. 2: Dětské hřiště v ulici Husova
- Projekt č. 3: Habříkova stezka poznání a přátelství
- Projekt č. 4: Doplnění dětských prvků k hřišti U Stadionu
- Projekt č. 5: Vybudování dětského hřiště u Sme Cafe
- Projekt č. 6: Venkovní tělocvična v místní části Markovice

Prezentace projektů probíhala on-line na Youtube kanálu dne 3. 10. 2022. Prezentovat přišli přímo autoři jednotlivých projektů.

Hlasování proběhlo prostřednictvím systému Mobilní rozhlas a zúčastnilo se ho 1 673 respondentů. Jsme rádi a děkujeme, že jste v takovém množství podpořili autory projektů.

Zastupitelstvo města na svém jednání 12. 12. 2022 odsouhlasilo realizaci vítězných projektů. V roce 2023 se tak můžete těšit na nové dětské hřiště v ulici Husova, na realizaci projektu „Habříkova stezka poznání a přátelství“ a venkovní tělocvičnu v Markovicích.

9. Strategické řízení

Město Chrudim se dlouhodobě zaměřuje na kvalitní strategické řízení v souladu s doporučeními EU a OSN. Stávající a budoucí rozvoj města Chrudim je tak určován kromě územního plánu a městského rozpočtu také strategickým plánem, tematickými koncepcemi a jejich krátkodobými akčními plány (sledovány v informačním systému DataPlán NSZM ČR – <https://www.dataplan.info/cz/chrudim/strategie>)

Tematické koncepce

Tematické koncepce do detailu rozpracovávají jednotlivé oblasti rozvoje města obecně popsané ve Strategickém plánu pro udržitelný rozvoj města Chrudimi 2015 – 2030.

Komunitní plány

Rozhodování města by se mělo opírat o názory široké veřejnosti. Vedle oficiálních rozvojových strategií proto existují tzv. komunitní plány (rovněž přehledně zobrazené v informačním systému DataPlán NSZM ČR – viz <http://www.dataplan.info/cz/chrudim>), které se dotýkají některých oblastí rozvoje města:

- **Komunitní plán zdraví a kvality života** – zahrnuje i největších 10 problémů města stanovených v rámci Veřejného projednání „Desatero problémů města Chrudim“
- **Komunitní plán sociálních služeb v ORP Chrudim** – základní dokument rozvoje sociálních služeb ve městě
- **Místní akční plán vzdělávání MAP II a III v ORP Chrudim**

10. Sledování naplňování rozvojové vize města

Postup města k rozvojové vizi je vyhodnocován na základě sledování ukazatelů. Jejich průběžné vyhodnocování vypovídá o celkovém vývoji města, efektivitě realizace dílčích

opatření a naplňování zvolené strategie. Přehlednou práci s indikátory ve strategiích, akčních plánech a koncepcích umožňuje informační systém Dataplán (viz <https://www.zdravamesta.cz/cz/chrudim/mesto-v-cislech>)

- místní ukazatele – stanoveny např. pro Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 – 2030, Komunitní plán zdraví a kvality života
- odborné indikátory – stanoveny pro oblast Zdravotního plánu města Chrudim
- Společné evropské indikátory (sada ECI) - indikátory udržitelného rozvoje - ukazatele, které pomáhají hodnotit rozvoj měst a kvalitu života jejich obyvatel - <https://www.chrudim.eu/zdrave-mesto-a-ma21/o-projektu/indikatory-udrzitelneho-rozvoje/>
- příklady dobré praxe (viz Databáze příkladů dobré praxe na <http://dobrapraxe.cz/> – ukazatelé úspěchu.

11. Sledování finančních prostředků vynakládaných na naplňování rozvojové vize města

Přehledné vynakládání finančních prostředků je důležitým prvkem fungování města. Rozpočet města je proto každoročně porovnáván s Akčním plánem strategického plánu pro rozvoj města. Město Chrudim tak získává přehled o tom kolik finančních prostředků je investováno do schválených cílů rozvojové strategie a do řešení problémů definovaných veřejností www.dataplan.info/cz/chrudim/rozpocet.

12. Energetický manažer

Za rok 2022 se podařilo snížit náklady na majetku města Chrudim a organizací o 4.090.000,- Kč bez DPH vhodným energetickým opatřením.

V roce 2022 byly připraveny projekty pro realizaci FTV na Zimním stadionu, MŠ U stadionu, MŠ Víta Nejedlého, MFK Chrudim a rozšíření MěÚ 67 o celkovém výkonu 277,9 kWp.

Z Fondu obnovy majetku (FOM) se nám daří instalovat omezovače výkonu (3x ročně), které nám snižují velkou měrou náklady za pevnou složku a zároveň instalujeme Měření a regulaci na daném odběrném místě. FOM vygeneroval od roku 2016 úsporu 3.119.366,24 Kč bez DPH.

13. Medializace a propagace Projektu Chrudim - Zdravé město a místní Agenda 21

Tematické články a zprávy o Projektu Chrudim – Zdravé město a MA 21 jsou každoročně prezentovány jak v celostátních (s využitím propagačních aktivit NSZM ČR), tak regionálních a místních médiích. K medializaci jako celku slouží především webové stránky Zdravého města Chrudim <https://www.chrudim.eu/zdrave-mesto-a-ma21/aktuality-akce-a-kampane/>, webové stránky města <https://www.chrudim.eu/> a dále facebook <https://www.facebook.com/zdravemesto.chrudim> a městský facebook <https://www.facebook.com/mu.chrudim>

14. Kontrola naplňování principů udržitelného rozvoje města Chrudim

Kontrola procesu naplňování kritérií místní Agendy 21

Město Chrudim prostřednictvím projektu Zdravé město a místní Agenda 21 obhajovalo dne 16. 11. 2022 svou pozici v kategorii „A“ v mezinárodně používané metodě kvality „místní Agenda 21“. Obhajoba završila proces auditů a kontrol ze strany odpovědných ministerstev. V komisi zasedli odborníci a experti z různých oblastí. Jsou tu zástupci ministerstev, ekologických organizací a odborníci, kteří se místní agendou zabývají. Ti posuzovali, jak se nám daří jednotlivá kritéria např. v oblasti kvality veřejné správy, ochrany životního prostředí, územního plánování, dopravy, sociální problematiky, podpory zdraví prostřednictvím místní Agendy 21 naplňovat. Během kontroly komise zhlédla prezentaci zaměřující se na posun města, silné a slabé stránky všech oblastí udržitelného rozvoje. Pro případ dalších dotazů byli komisi k dispozici vedoucí jednotlivých odborů.

Smyslem obhajob, auditů a vyhodnocování projektu je prokázat kvalitu strategického plánování a řízení, financování, komunikace s veřejností, spolupráce s neziskovým sektorem a mnoho další agendy.

Audity UR probíhaly od ledna do září 2022. Sebehodnocení města, včetně posudků a doporučení oponenta jsou zveřejněny pod následujícím odkazem:

<https://audity.ma21.cenia.cz/cs-cz/>.

15. Důležité úspěchy a ocenění

Chrudim znovu obhájila nejvyšší stupeň, kategorii A místních Agend 21. V oblasti udržitelného rozvoje je tak město Chrudim na samotné špici České republiky.

Obhájení statusu Fairtradové město 2022

Město Chrudim v rámci projektu Zdravé město a místní Agenda 21 splnilo, ve spolupráci s partnerskými organizacemi všechna kritéria a obhájilo tak titul Fairtradové město.

Naší snahou je umožnit lidem z tzv. rozvojových zemí užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Zapojení do kampaně umožňuje Chrudimi propojit činnost města s místními organizacemi, spolky nebo školami, školkami, ale také s maloobchodníky. Důležitým, hlediskem je i výchova a vzdělání veřejnosti v oblasti globální odpovědnosti.

16. Oslavy 20 + 1 let členství v Národní síti Zdravých měst ČR

V loňském roce uplynulo 20 let, kdy město Chrudim začalo realizovat projekt Zdravé město. S označením je spojena nemalá prestiž, vždyť všechna Zdravá města spojuje především myšlenka kvalitnějšího, zdravějšího a spokojenějšího života jejich obyvatel. Vzhledem k pandemii, která nám v roce 2021 překřížila plány, připravili jsme program v tomto roce. Při jeho tvorbě jsme oslovili především chrudimské spolky a kapely. Oslavy proběhly ve dnech 15. – 17. června 2022. Na všechny akce byl vstup zdarma.

středa 15. 6. od 17 do 19 hodin - Karnevalový rej proběhl v Klášterních zahradách a všichni si užili dětskou diskotéku, soutěže, svezli se na kolotoči, proběhla soutěž pro děti i dospělé v malování vodníků na chodník a barevná párty.

čtvrtek 16. 6. od 17 do 19 hodin v Muzeu barokních soch si milovníci vážné hudby užili **Koncert** Chrudimské komorní filharmonie a smyčcových orchestrů ze Základní umělecké školy Chrudim.

pátek 17. 6. 2022 – proběhl hlavní celodenní program oslav v Klášterních zahradách „**V Chrudimi jsme doma**“. Dopoledne si hlavně děti užili písničkovou jízdu v podání miniskupiny Vanda a Standa „Aby bylo na zemi milo“. Odpoledne zahájila „Pohádka O Palečkovi“ v podání Divadýlka Mrak, následovalo vystoupení kapely Smažteto, kapely KYX Orchestra, ukázka šermířských soubojů s povídáním v provedení chrudimského spolku historického šermu Familiaris Domini Regis, kapely Cirkus Blues a program večer uzavřela ohnivá show skupiny Alterna. Počasí bylo nádherné a všichni si oslavy užili.

17. Letní škola NSZM

8. – 10. 6. 2022 - hostila Chrudim Letní školu NSZM. Přes 100 účastníků ze všech koutů republiky si užilo prezentace k dobré praxi v participaci a komunální energetice, intenzivní lektorský kurz ke komunikaci, diskusní setkání politiků Zdravých měst, rozvojovnu pro členy NSZM, setkání energetických manažerů, školení k online nástrojům a průběžné pracovní diskuse. Připravili jsme pro účastníky i bohatý doprovodný program.

18. Poděkování občanům a partnerům za podporu

Město Chrudim děkuje všem občanům i organizacím, kterým život ve městě není lhostejný a kteří svou činností přispívají k posunu města směrem k jeho kvalitě a udržitelnosti. Koncem listopadu proběhlo oficiální poděkování partnerským organizacím projektu Zdravé město Chrudim a MA 21. Partnerským organizacím byl jako poděkování předán z rukou starosty města pamětní list a drobný dárek. Pozvání přijalo na 60 organizací (NNO, MŠ + ZŠ, partneři z řad podnikatelů apod.) a dále někteří vedoucí odborů MěU, kteří úzce spolupracují s kanceláří ZM a MA21 Chrudim, při plánování některých kampaní.

Příloha č.1

Plakáty k akcím ZM a MA 21

Zdravé město Chřudim

8. 3. 2022 úterý
od 10.00 do 16.00 h
Mama klub Chřudim
Budeš kvést s námi
Máma i bábinka vstává

Program očeho dne je pro zjištění zdrava.

Den zdraví se STOBem

Program:

- 10 – 12.45 1. lekce cvičení pro děti (učitelka Jana Měsíková)
- 11 – 12.30 2. lekce cvičení „Rozvíjení řeči“ (učitelka Jana Měsíková)
- 13 – 13.30 3. lekce cvičení „Perlová“ (učitelka Jana Měsíková)
- 14 – 14.30 Předkvetení a prezentace „Květy je láska“
- 15 – 15.45 2. lekce cvičení pro děti

- cvičení předkvetení, občerstvení pro děti
- možnost koupit si dárek (zápisní sešit, přehled)
- možnost objednat občerstvení 625 Chřudim

Ahoj je zdravě!

Zdravé město Chřudim

28. dubna 2022 – úterý
Kvížením zahrady
od 9.30 – 17.30 hodin

Den Země

„Jednotlivá zvířátka, společně máme za sebou!“

9.30 Zahájení Dne Země

9.45 „Dívočí pohádky“ v podání loutkového divadla AHOJ Libora Šumperta Jan Petráš (Popelka) „Kabaret s Mimonem“

13.30 Inzertní vystoupení kapely Wyzvěřáci

16.15 Blues rockové kytarové duo Dancing Banquet z Chřudimi

Veškeré vstupy jsou zdarma.

Naše škola má název

Zdravé město Chřudim

Zveřejníš ke kulatému stolu na téma „Práce a péče o rodinu - lze to sladit?“

TEMATICKÉ OBLASTI:

- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim
- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim
- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim
- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim
- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim
- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim
- Rodinný plánování - MAMA klub Chřudim

MAMA klub Chřudim

pondělí
2. 5. 2022 / 9.30–11.30

Městské lesy Chřudim

23. dubna 2022
Rokodůlnický Podhůrek
od 14 hodin

Otvírání studánky

„Dobrá voda je život.“

Provozování studánky ve dřevěné chůzi podél říčky...
Vstup zdarma.

Roční plán lesní práce

Zdravé město Chřudim

14.-21.5.2022

PRO FAIR TRADE

FAIRTRADOVÝ TÝDEN

FÉROVÁ SNÍDANĚ
15. dubna 2022, 9.00 – 12.00
Město Chřudim a společnost Café Zdravopříroda v Město Chřudim
Město Chřudim (na náměstí v centru)
- Přijďte společně poslehnout a svažit si příjemné dopoledne a zjednat si lásku, která dopomáhá k tomu, aby lidé z rozvojových zemí mohli žít lépe a pracovat s ohledem na své pracovní podmínky.

CELOTYDENNÍ FAIR TRADE SESSION
Všechny akce v Mama Klub Chřudim
18. dubna 2022, úterý od 10.00 do 12.00
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim
- Všechny akce v Mama Klub Chřudim

Zdravé město
Chrudim

20+1 let
oslav zapojení do Národní sítě
Zdravých měst České republiky

**V Chrudimi
jsme doma**

15/6 Klášterní zahrady
15.00 Karmavalový rej
16.00 Muzeum barokních soch

16/6 Klášterní zahrady
16.00 Koncert
Chrudimská komorní filharmonie
a smyčcových orchestrů ze ZUŠ Chrudim

17/6 Klášterní zahrady
17.00 Divadlo pro děti
17.00 Pohádka o Palečkovi
17.00 Divadýlko Mrak
18.00 Kapela SMAŽTETO
18.00 Kapela KYX ORCHESTRA
19.00 Škola šermu Familiaris Domini Regis
19.45 ZUŠ Chrudim „Z české domácnosti“
20.45 Kapela Cirkus Blues
21.45 Ohnivá show

Zdravé město
Chrudim

20+1 let
oslav zapojení do Národní sítě
Zdravých měst České republiky

**V Chrudimi
jsme doma**

**Karnevalový
rej**
15/6 Klášterní zahrady
/ středa / 17-19 hodin

**dětská diskotéka
zábava a soutěže
kolotoč
soutěž v malování
vodníků na chodník
barevná párty**

občerstvení zajištěno
vstup zdarma

Zdravé město
Chrudim

20+1 let
oslav zapojení do Národní sítě
Zdravých měst České republiky

**V Chrudimi
jsme doma**

Koncert
Chrudimská komorní filharmonie
a smyčcových orchestrů ze ZUŠ Chrudim

16/6 Muzeum barokních soch
/ úterek / 17-19 hodin
vstup zdarma

Zdravé město
Chrudim

20+1 let
oslav zapojení do Národní sítě
Zdravých měst České republiky

**V Chrudimi
jsme doma**

**17/6
Klášterní zahrady
vstup zdarma**

Klášterní zahrady / pátek / 10-11 hodin
10.00 Divadlo pro děti - Vanda a Standa
„Aby bylo na zemi milo“

Klášterní zahrady / pátek / 16-22 hodin
16.00 Pohádka o Palečkovi Divadýlko Mrak
17.00 Kapela SMAŽTETO
18.00 Kapela KYX ORCHESTRA
19.00 Škola šermu Familiaris Domini Regis
19.45 ZUŠ Chrudim „Z české domácnosti“
20.45 Kapela Cirkus Blues
21.45 Ohnivá show

Zdravé město
Chrudim

středa 7/9
Klásterská zahrady
V případě nepříznivého počasí proběhne
akce ve Fibichově sále Muzea v Chrudimi.

Dokud se zpívá zážitkové
odpoledne nejen
pro seniory
aneb

13.00–13.15 / zahájení
13.30–14.30 / chrudimská kapela Retro-Band
14.45–15.45 / country kapela Klondike
16.00–17.00 / cimbálová muzika Říčanica
17.30–18.30 / ABBAcz

vstup zdarma
občerstvení
svozy MHD

DOPROVODNÝ PROGRAM:
CSSP a MěU CHRUDIM - sociální poradenství,
podpora pečujících, ukázka kompenzačních pomůcek
LIGA PROTI RAKOVINĚ „Každý svého zdraví strůjcem“
TYFLOSERVIS a život zrakově postižených
MAMA KLUB CHRUDIM - malování na obličej pro děti, dětské hry
ČČK CHRUDIM - ukázky první pomoci
SŠZ - měření tělesných hodnot
Fotokoutek

Pořádá:
Město Chrudim - Zdravé město Chrudim, Odbor sociálních věcí MěU Chrudim
Chrudimská beseda, Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim

Zdravé město
Chrudim

19/9
14.00–18.00 hodin
Resselovo náměstí
před budovou MěU Chrudim

Kolo pro Afriku

Pokud máte doma starší jízdní kolo a víte, co s nimi, můžete je darovat dětem do Afriky, do Gambie.

DARUJTE

- kola, i mírně poškozená
- cyklo nářadí
- přilby • reflexní vesty
- náhradní díly
- apod.

Akce je součástí Evropského týdne mobility a Evropského dne bez aut.

Zdravé město
Chrudim

22/9
16.00–18.30 hodin
dopravní hřiště Městský park
Chrudim

Na kolo jen s přilbou

VSTUPENKOU
cyklistická přilba a kolo

SLOSOVÁNÍ
o drobné ceny

STANOVIŠTĚ PARTNERŮ:
Besip,
Městská policie,
ČČK.

Akce se bude konat pouze v případě příznivého počasí.
Akce je součástí Evropského týdne mobility
a Evropského dne bez aut.

Zdravé město
Chrudim

sobota 8/10
sraz účastníků 8.30 h. / odchod 9 h.
stadion Emila Zátopka (dříve MFK)

Cílem akce je podnítlit zájem
o aktivní trávení volného času a podpořit
současně i generační soužití rodin.

Pochod generací

Trasa: Chrudim – Slatiňany –
– Kočího hrádek – rozhledna Bára a zpět.

Pro zpáteční cestu je možnost:
autobusová linka Seč – Chrudim, zastávka Podhůra
odjezd 14.19 h.

- vyhodnocení nejmladšího a nejstaršího účastníka, nejpočetnější generační rodiny
- pamětní list se speciálním razítkem
- hudební doprovod k tanci i poslechu
- drobné občerstvení

